

MEMO aan Raad

Aan : De raad van gemeente Noordoostpolder
 Van : Anjo Simonse
 Datum : 22 november 2021
 Onderwerp : **Verordening Jeugdhulp geamendeerd aangenomen**

Beleidsreferentie

- ⇒ Jeugdwet
- ⇒ Het beleidsplan sociaal domein 'Krachtig Noordoostpolder 2.0'
- ⇒ Het Deelplan Jeugd 'Krachtig Noordoostpolder voor de jeugd'
- ⇒ Aanbestedingsdocumenten begeleiding en dagactiviteiten jeugdhulp en Wmo
- ⇒ De 'Verordening jeugdhulp gemeente Noordoostpolder 2022'

Inleiding

De Verordening Jeugdhulp stond op maandag 8 november jl. op de agenda van de gemeenteraadvergadering. Deze is geamendeerd aangenomen. U heeft een (gewijzigd) amendement ingediend waarin u voorstelt artikel 5.1 te wijzigen, indien juridisch mogelijk, als volgt:

besluit het voorstel gewijzigd vast te stellen (indien juridisch mogelijk) met dien verstande dat de tekst wordt:–

<i>Artikel 5.1</i>	<p><i>Was:</i> het persoonsgebonden budget mag slechts worden besteed aan ouders en personen uit het sociaal netwerk als dit naar oordeel van het college leidt tot aantoonbare betere en effectievere ondersteuning en aantoonbaar doelmatiger is'</p>
	<p><i>Vervangen door:</i> Het persoonsgebonden budget mag slechts worden besteed aan personen in de eerste graad als naar oordeel van het college kan worden aangetoond dat de geboden ondersteuning de enige mogelijkheid is om het gewenste resultaat te bereiken. Het persoonsgebonden budget mag slechts worden besteed aan overige personen uit het sociaal netwerk als dit naar oordeel van het college leidt tot aantoonbare betere en effectievere ondersteuning en aantoonbaar doelmatiger is.</p>

Bovenstaande voorgestelde wijziging is inmiddels verwerkt in de Verordening Jeugdhulp, want formeel is de verordening op 8 november jl. vastgesteld mét de tekst van het amendement.

U vraagt naar de juridische mogelijkheid van deze wijziging. Hieronder leest u de reactie van het college op uw vraag.

De wijziging is niet in overeenstemming met wat de wetgever heeft beoogd.

De verordening moet in overeenstemming zijn met de wet (Jeugdwet). Het tweede deel van het amendement is juridisch juist. Het eerste deel van het amendement is echter niet in overeenstemming met wat de wetgever heeft beoogd. De bedoeling van de wetgever blijkt uit de toelichting op de Nota van Wijziging waarmee artikel 8.1.1 Jeugdwet geheel is gewijzigd (TK 2013/14, 33 684 nr. 11, p. 17). Voor de letterlijke tekst verwijzen wij u naar bijlage 1. Daaruit blijkt dat de wetgever heeft bedoeld dat

het wenselijk is dat toekenning van een persoonsgebonden budget (PGB) ter besteding aan ouders en personen uit het sociaal netwerk beperkt blijft tot die gevallen waarin dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Deze bewoordingen (in de zin van voorwaarden voor besteding PGB) kunnen niet zo worden uitgelegd dat aangetoond moet worden dat de hulp van ouders de enige mogelijkheid is om tot het gewenste resultaat te komen.

Daarnaast kan de wijziging in de praktijk leiden tot een uitsluiting.

De wijziging kan in de praktijk leiden tot een uitsluiting als we de ouders, als aanvragers van een PGB, vragen om aan te tonen dat hun zorg de enige mogelijkheid is om tot het gewenste resultaat te komen. Naast de belasting die daarmee voor hen is gemoeid, vragen we daarmee aan hun ook een bijna onmogelijke bewijsopdracht. Overigens heeft de Staatssecretaris in een brief aan de Tweede Kamer¹ laten weten dat het niet mogelijk is om in de verordening het gebruik van het PGB voor niet-professionele jeugdhulp geheel uit te sluiten.

Ter achtergrondinformatie informeren wij u over onderstaande twee punten.

1. Het beleid over Jeugdhulp sluit aan bij de koers 'meer ZIN ten koste van PGB'.
2. Het beleidsplan en de verordening hebben een verschillend doel.

Ad 1

In het beleidsplan sociaal domein staat het inhoudelijk strategisch kader. Een onderdeel van deze strategisch koers is de inzet van 'meer ZIN ten koste van PGB'. Het beleidsplan heeft gevolgen voor de inhoud van de verordening. De koers meer ZIN ten koste van PGB moet een doorgaande lijn hebben in de Verordening en de beleidsregels Jeugdhulp.

Verordening

De koers ZIN ten koste van PGB blijkt uit het gebruik maken van de bevoegdheid om voorwaarden te stellen waaronder het mogelijk is om een PGB te besteden aan ouders of personen uit het sociaal netwerk (zie artikel 5.1 van de verordening). Want vanuit de Jeugdwet (artikel 8.1.1 lid 3) is het als kan-bepaling opgenomen en is er geen verplichting om als gemeenteraad voorwaarden hierover op te nemen.

Beleidsregels

In de beleidsregels is opgenomen hoe dat kan worden beoordeeld (zie beleidsregels, paragraaf 7.6 Besteding PGB sociaal netwerk). Verder was in de beleidsregels al uitgewerkt op welke manier het college beoordeeld dat de ouders of andere personen uit het sociaal netwerk voldoen aan de wettelijke voorwaarden van artikel 8.1.1 lid 2 van de Jeugdwet. Het gaat dan om de PGB-vaardigheid, de motivatie-eis en hulp kunnen bieden waarmee het resultaat kan worden bereikt.

Ad 2

Het beleidsplan heeft als doel de kaders te bieden en richting aan te geven voor het sociaal domein. Op grond van het beleidsplan wordt echter geen besluit op de aanvraag van de inwoner genomen in het kader van de Jeugdwet. Het raakt de inwoner daarom niet direct. Een besluit op de aanvraag van de inwoner wordt gedaan op basis van de verordening. Deze gaat over de individuele rechten van een inwoner. Het raakt de inwoner daarom direct. De verordening heeft als doel een kader te bieden voor de inwoner en de uitvoering. Dit betekent, dat artikel 5.1 van de verordening in het individuele geval aansluit bij de wet en bijdraagt aan de koers meer ZIN ten koste van PGB.

Bijlagen

1. TK 2013/14, 33 684 nr. 11, p. 17
- 2.

¹ Dd. 16 maart 2016 (kenmerk 910247-146671-J).

Bijlage 1 TK 2013/14, 33 684 nr. 11, p. 17

'De mogelijkheid voor gemeenten om bij verordening te bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden de persoon aan wie een budget wordt verstrekt de mogelijkheid heeft om de jeugdhulp te betrekken van een persoon die deze anders dan in de uitoefening van een bedrijf of beroep levert, is toegespitst op het betrekken van jeugdhulp van een persoon die behoort tot het sociale netwerk (vierde lid²). De gemeente kan in de verordening bepalen in welke situaties en onder welke voorwaarden de persoon aan wie de gemeente een PGB verstrekt, de mogelijkheid heeft om personen in te schakelen uit zijn sociale netwerk. Tot het sociale netwerk worden gerekend de personen uit de huiselijke kring en andere personen met wie iemand een sociale relatie onderhoudt. Met dat laatste worden personen bedoeld met wie hij regelmatig contacten onderhoudt zoals mantelzorgers, burens, (mede)leden van een vereniging, etc. Hiermee krijgt de gemeente de ruimte om te bepalen onder welke voorwaarden zij het mogelijk wil maken dat een PGB wordt ingezet om mensen uit het sociale netwerk van de betrokkene, te betalen. Hoewel de regering de inzet van het sociale netwerk zeer waardevol vindt, acht de regering het wenselijk dat beloning daarvan met een PGB beperkt blijft tot die gevallen waarin dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Een gemeente kan dit het beste beoordelen in samenspraak met de jeugdige en zijn ouders.'

² Thans lid 3.